

๒๔

วิธีทำบุญ ให้ถูกหลักวิชา

กุศลบุตรเมื่อหวนระลึกถึงอุปการคุณที่ท่านทำแล้วใน
กาลก่อนว่า คนโน้นได้ให้สิ่งของแก่เราแล้ว คนโน้นได้ทำ
อุปการคุณแก่เราแล้ว ญาติมิตร และสหายได้ให้สิ่งของแก่เรา
และได้ช่วยทำกิจของเรา ดังนี้ พึงให้ทักษิณาทานแก่เปรต
ทั้งหลาย

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๒

จุดประสงค์ของชีวิต คือ เกิดมาเพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง มิใช่เพื่อมาทำอย่างอื่น ใครทำความดีก็มีความสุขเป็นผลทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต ส่วนผู้ที่ทำบาปอกุศลไว้อย่อมได้รับผลกระทบ เสวยวิบากกรรมทุกข์ทรมาน บุญกุศลที่ทำไว้ไม่ได้หนีหายไปไหน จะติดตามตัวเราไปเหมือนเงาตามตัว บาปกรรมที่ทำไว้เปรียบเสมือนล่อเกวียน ที่หมุนตามบดขยี้รอยเท้าโค ไม่มีผู้ใดหลีกเลี่ยง บาปกรรมที่ทำไว้ได้ พระพุทธองค์จึงทรงสอนให้ละชั่ว และทำความดีด้วยกายวาจาใจ อีกทั้งทำจิตให้ผ่องใสอยู่เสมอ ให้ใจใสสะอาดบริสุทธิ์ จะได้พบที่พึ่งที่ระลึกภายใน คือ พระรัตนตรัยนั่นเอง

พระลัมมาลัมมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ตีโรกุตทสูตร ความว่า

“อทาลิ เม อกาลิ เม ฌาติ มิตตา สขา จ เม
เปตานํ ทกฺขิณํ ทชฺชา ปุพฺเพ กตมณฺสุสฺรํ

กุลบุตรเมื่อหวนระลึกถึงอุปการคุณที่ท่านทำแล้วในกาลก่อนว่า คนโน้นได้ให้สิ่งของแก่เราแล้ว คนโน้นได้ทำอุปการคุณแก่เราแล้ว ญาติมิตร และสหายได้ให้สิ่งของแก่เรา และได้ช่วยทำกิจของเรา ดังนี้ พึงให้ทักษิณาทานแก่เปรตทั้งหลาย”

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๓

ทักษิณาทาน หมายถึง การทำบุญด้วยวัตถุสิ่งของแด่
ภิกษุสงฆ์ แล้วอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลแก่หมู่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว
ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วายชนม์ต้องการมากที่สุด เพราะบุญนั้นจะตามส่ง
ผลให้หมู่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว แมตกไปในอบาย หากมีบุญมาก
ก็สามารถส่งผลให้หลุดพ้นจากความทุกข์ในอบายได้ หรือหาก
บังเกิดในสุคติภูมิอยู่แล้ว ย่อมมีความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป ญาติเหล่านั้น
นั้นย่อมได้เป็นเจ้าของสมบัติใหญ่ที่เราอุทิศไปให้

การทำบุญแล้วอุทิศส่วนกุศลแก่บุคคลผู้ละโลกไปแล้ว
จึงเป็นหน้าที่ของผู้ยังมีชีวิตอยู่ เพราะเราไม่อาจรู้ได้ว่า ญาติ
ของเราเคยปรมาทพลาตพลั้งไปทำบาปอกุศลใดไว้บ้าง
ดวงบุญในตัวที่จะส่งผลให้พวกญาติได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์
เราก็ไม่อาจรู้ได้ว่ามีมากน้อยเพียงไรเช่นกัน ฉะนั้นเพื่อความ
มั่นใจในการเดินทางไปสู่สัมปรายภพของหมู่ญาติ หรือเมื่อ
นึกถึงคุณความดีของท่านเหล่านั้น เราจึงควรหาโอกาสทำบุญ
เพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับหมู่ญาติของเรา

*มีเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีต ในกัปที่ ๙๒ แต่ภัทรกัปนี้
มีพระโอรส ๓ พระองค์ ซึ่งเป็นพี่น้องกัน มีความศรัทธาเลื่อมใส

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๔

อยากทำบุญใหญ่ด้วยการถวายสังฆทานตลอด ๓ เดือน แต่
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าผุสสะ พร้อมด้วยพระอรหันตสาวก
เนื่องจากอยากได้บุญมาก คือผู้ให้ก็บริสุทธฺิ ผู้รับก็บริสุทธฺิ
บริสุทธฺิทั้งทายกและปฏิบัติภาทก ทั้งสามพี่น้องจึงมอบหมายให้
ขุนคลังเป็นผู้ดูแลการเบิกจ่ายเงินในการสร้างมหาทานบารมี
ส่วนพระโอรสพากันหนุ่มสาวหมั้นสาวสมาทานศีล ๘ พร้อมด้วย
บุรุษ ๒,๕๐๐ คน ได้ร่วมกันอุปัฏฐากพระผู้มีพระภาคเจ้า และ
พระภิกษุสงฆ์ด้วยความเคารพ

นายเสมียนเป็นผู้มีศรัทธาเลื่อมใส ได้ทำหน้าที่เป็นผู้
จัดแจงมหาทานด้วยความเคารพ เขาได้ชวนหมู่ญาติในชนบท
พร้อมด้วยชาวบ้าน ๑๑,๐๐๐ คน มาช่วยกันทำอาหาร แต่
เนื่องจากหมู่ญาติและชาวบ้านบางกลุ่มไม่ได้มาด้วยจิตศรัทธา
ดังนั้นบางคนทำอาหารไปก็แอบกินของพระไปด้วย หรือเก็บตุน
อาหารที่ตักกลับไปกินที่บ้านบ้าง ส่วนผู้มีศรัทธาต่างตั้งใจถวาย
ทานด้วยความเลื่อมใสยิ่งนัก

เมื่อละโลก พระโอรสทั้งสาม นายเสมียน และหมู่ญาติ
ผู้ถวายทานด้วยความเคารพ ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ เสวยทิพย-
สมบัติอยู่เป็นเวลายาวนาน ส่วนผู้ที่ไม่เคารพในทาน ขโมยของ
ที่จะถวายพระ ได้ไปบังเกิดเป็นสัตว์นรก เสวยความทุกข์

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๕

ทรมาณเป็นเวลายาวนานเช่นกัน ครั้นมาในภัทรกัปนี้ เริ่มตั้งแต่
ในสมัยของพระกกุสันธพุทธเจ้า หมู่ญาติของนายเสมียนได้พ้น
จากลัตว์นรก มาเกิดเป็นเปรตผู้หิวโหย

เปรตญาติของนายเสมียนอยากพ้นจากอัฐภาพนั้น
จึงพากันไปเข้าเฝ้าพระกกุสันธสัมมาสัมพุทธเจ้า ทูลถามว่า
“เมื่อไรจะพ้นจากอัฐภาพเปรตนี้เสียที” พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสว่า “ท่านยังไม่พ้นในยุคนี้หรอก แต่ในอนาคตเมื่อแผ่นดินนี้
หนาขึ้น ๑ โยชน์ จักมีพระโกนาคมนพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น
ให้พวกท่านไปถามพระพุทธรูปองค์นั้นเถิด” พวกเปรตได้
ฟังแล้วก็ปิติดีใจ รอคอยด้วยความหวัง ระคนกับความทุกข์ทรมาณ
ตั้งหน้าตั้งตารอคอยไปอีก ๑ พุทธันดร

เมื่อแผ่นดินหนาขึ้น ๑ โยชน์ พระโกนาคมนพุทธเจ้าได้
เสด็จอุบัติขึ้น พวกเปรตก็พากันเข้าเฝ้าพระพุทธรูปต่างได้
รับคำตอบว่า “ให้รอไปก่อน เมื่อใดแผ่นดินนี้หนาขึ้น ๑ โยชน์
ให้ไปถามพระกัสสปพุทธเจ้า” เปรตต้องอดทนรอไปอีก ๑
พุทธันดร ครั้นมาในยุคของพระกัสสปพุทธเจ้า เปรตได้รับ
พยากรณ์ว่า “ให้รอไปอีก ๑ พุทธันดร ญาติของท่านซึ่งเคย
ทำบุญร่วมกันมาในกัปที่ ๙๒ แต่ภัทรกัปนี้ จะจุติจากสวรรค์มา
เป็นพระราชาพระนามว่าพิมพิสาร เมื่อพระราชาทำบุญแล้ว จะ

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๖

อุทิศส่วนกุศลแก่พวกท่าน” พวกเปรตได้ยินพุทธพยากรณ์เช่นนั้น
ก็ดีใจ เสมือนจะได้พ้นจากความทุกข์ทรมานในวันรุ่งขึ้น ฉะนั้น

ครั้น ๑ พุทธันดรผ่านไป พระผู้มีพระภาคเจ้าของเรา
ทรงอุบัติขึ้นในโลก พระราชโอรสทั้ง ๓ พร้อมด้วยบุรุษ ๒,๕๐๐ คน
ได้จุติจากเทวโลกมาเกิดในสกุลพราหมณ์ในแคว้นมคธ และ
ได้พากันบวชเป็นฤๅษีเป็นชฎิล ๓ พี่น้อง ฝ่ายนายเสมียนได้เป็น
พระเจ้าพิมพิสาร เมื่อพระราชาได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์
ทรงมีดวงตาเห็นธรรมเป็นพระโสดาบันพร้อมด้วยข้าราชการ
๑๑,๐๐๐ คน ทรงมีกุศลศรัทธาแรงกล้าและได้ถวายวิหาร
เวฬุวันแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งถือว่าเป็นวัดแห่งแรกใน
พระพุทธศาสนา

พวกเปรตพากันมายืนล้อมด้วยหวังว่า พระราชาจะ
อุทิศส่วนบุญให้ แต่พระราชาก็ไม่ได้อุทิศส่วนบุญ เมื่อพวกเปรต
ไม่ได้รับบุญ รู้สึกสิ้นหวัง ตกกลางคืนจึงพากันส่งเสียงร้อง
คร่ำครวญน่าสะพรึงกลัวอย่างยิ่ง พระราชาทรงตกพระทัยใน
เสียงโหยหวนน่าขนพองสยองเกล้าเช่นนั้น รุ่งเช้าพระองค์รีบ
เสด็จไปกราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า เมื่อรู้ต้นสายปลาย
เหตุแล้ว พระองค์จึงถวายทานพร้อมกับอุทิศส่วนกุศลไปให้
เปรตผู้เคยเป็นญาติทั้งหลายเหล่านั้น

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๓

ทันทีที่กล่าวคำอุทิศส่วนกุศล สรรโปกขรณีนันดารดาษ ด้วยดอกบัวได้บังเกิดขึ้นแก่พวกเปรต เปรตพากันอาบและดื่มน้ำในสรรโปกขรณีนัน เพื่อระงับความหิวกระหาย และได้กลับกลายเป็นผู้มีกายงดงามดังทองคำ นอกจากนั้นของขบเคี้ยวของบริโภค และเสื้อผ้าอาภรณ์ที่พระองค์ทรงอุทิศให้ ก็กลายเป็นทิพยสมบัติบังเกิดขึ้นมากมาย พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบันดาลให้พระราชาทนเปรตด้วยตาเนื้อ อีกทั้งเห็นทิพยวิมานและทิพยสมบัติมากมายของหมู่ญาติ ทำให้พระองค์ทรงปลื้มปีติมาก

พระบรมศาสดาได้ตรัสสอนว่า ในเปตติวิสัย ไม่มีกสิกรรม ไม่มีการทำมาค้าขาย การซื้อการขายด้วยเงินตราก็ไม่มี หมู่สัตว์ผู้ทำกาละไปบังเกิดในเปตติวิสัยแล้ว ย่อมยังอัตภาพให้เป็นไปด้วยทานที่ทายกให้ แล้วอุทิศให้จากมนุษยโลก เหมือนน้ำฝนตกลงในที่ดอนย่อมไหลไปสู่ที่ลุ่ม ฉนใด ทานที่หมู่ญาติมิตรให้แล้วจากมนุษยโลกนี้ ย่อมสำเร็จผลแก่เปรตทั้งหลาย ฉนนั้น

ฉะนั้น เมื่อเราหวนระลึกถึงอุปการคุณของผู้มีพระคุณ หรือบรรพบุรุษของเราที่เคยทำความดีกับเรา ก็ควรทำทักษิณาทาน อุทิศส่วนกุศลไปให้ท่านเหล่านั้น เพราะบุญท่านนั้นเป็นสิ่งที่หมู่ญาติผู้ล่วงลับต้องการมากที่สุด และเป็นที่พึงทั้งในโลกนี้

วิธีทำบุญให้ลูกหลักวิชา

๒๒๘

และโลกหน้า ส่วนการร้องให้ เศร้าโศก พิโรธำพัน อาลัยอาวรณ์
ไม่ได้เกิดประโยชน์ใดแก่ผู้ล่วงลับ ญาติเหล่านั้นจะรับรู้ได้ก็ต่อเมื่อ
เราได้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้เท่านั้น ด้วยการทำทานก็ดี
รักษาศีลหรือเจริญภาวนาก็ดี แล้วแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลไปให้
จึงจะเป็นเลียบยงสำคัญในการเดินทางในวัฏสงสารได้สะดวก
สบายขึ้น เมื่อรู้จักหลักวิชาเช่นนี้แล้ว ให้ทำบุญอุทิศส่วนบุญ
กุศลไปให้หมู่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว ตลอดจนสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ด้วย

